

Sisäministeriölle

Suomen Punaisen Ristin lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi pelastustoimen kansainvälisen avun erityisvalmiudeksi (VN/10863/2023)

Suomen Punainen Risti on viranomaisia tukeva julkisoikeudellinen yhdistys, jonka oikeudellisesta erityisasemasta on Suomessa säädetty lailla (238/2000) sekä sen nojalla annetulla tasavallan presidentin asetuksella (827/2017). Suomen Punaisen Ristin tehtävänä on tukea ja avustaa maan viranomaisia niin rauhan kuin sodan ja aseellisten selkkausten aikana ihmisten hyvinvoinnin edistämiseksi.

Suomen Punainen Risti on osa kansainvälistä Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun liikettä, joka toimii kaikkialla maailmassa, avustaen konfliktien ja luonnonkatastrofien keskellä eläviä ihmisiä seitsemän peruseriaatteensa mukaisesti. Kansainvälisesti Punaisen Ristin erityisasema perustuu sodan uhrien suojelemiseksi solmittuihin neljään Geneven yleissopimukseen vuodelta 1949 ja niitä täydentäviin kolmeen lisäpöytäkirjaan vuosilta 1977 ja 2005. Lisäksi Geneven yleissopimukseen vuodelta 1949 sekä näiden lisäpöytäkirjoihin on kirjattu sopimusvaltioiden velvollisuus taata Punaisen Ristin avustusoikeus konfliktitilanteissa. Geneven sopimuksissa on säännelty myös kansainvälisesti suojattujen punaisen ristin suoja-merkin sekä väestönsuojelun tunnuksien kansainvälisoikeudellinen asema.

Suomen Punainen Risti kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi pelastustoimen kansainvälisen avun erityisvalmiudesta. Pidämme luonnosta kokonaisuutena hyvänä.

Huomioimme kuitenkin, että tilanteessa, jossa Suomeen ollaan vastaanottamassa kansainvälistä apua, on oletettavaa, että Suomen Punainen Risti yhdessä Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun kansainvälisen liikkeen muiden toimijoiden kanssa on tuomassa omalta osaltaan Suomeen merkittävän määrän kansainvälistä apua. Punainen Risti on vuosien mittaan ollut tiiviisti mukana sekä kansallisesti että kansainvälisesti valtioiden ja niiden viranomaisten toimesta on kehitetty isäntämaan tukeen (HNS) liittyviä järjestelyjä. Avun vastaanottamiseen kuuluu lukuisia yksityiskohtia aina lääkkeiden maahantuonnista mahdollisen ulkomaisen terveydenhuollon henkilöstön toimilupiin, jotka on huomioitava hyvissä ajoin suunnittelussa ja valmiudessa. **Näistä syistä Suomen Punainen Risti esittää, että asetukseen lisätään edellytys, jonka mukaan Helsingin kaupungin järjestämisvastuuseen kuuluu myös ylläpitää yhteyttä / kuulla Suomen Punaista Ristiä ja/tai kansallisia ja kansainvälisiä toimijoita, joilla on merkittävä rooli ja asiantuntemusta liittyen pelastustoimen kansainvälisen avun erityisvalmiuteen.** Vaihtoehtoisesti tämä olisi tärkeää todeta asetuksen antamisen yhteydessä mahdollisesti annettavassa muistiossa, johon kirjataan asetuksen perustelut.

Kristiina Kumpula
pääsihteeri